

A Nyelvtudásért Egyesület állásfoglalása a Nemzetgazdasági Minisztérium 2013. szeptember 10-én kiadott „Fontos cél a minőségi felnőttképzés” című közleményével kapcsolatban

Budapest, 2013. szeptember 11. – A végrehajtási rendeletek hiányában egyelőre nem végrehajtható, ám 2013. szeptember 1-je óta hatályos Felnőttképzési törvény - szó szerinti értelmezésben - olyan súlyos következményekkel járna, amelyek miatt számos hazai nyelviskola működése ellehetetlenülne. A piaci versenyzők számának nagymértvű csökkenése, illetve a magas akkreditációs és egyéb költségek bevezetése miatt jelentősen megugró nyelvi képzési díjak nyilvánvalóan káros hatással lesznek a hazai lakosságra, amúgy is gyenge idegennyelv-tudására.

A 2013. szeptember 1-je óta hatályos Felnőttképzési törvény (2013. évi LXXVII. tv) már legelső oldalán leszögezi, hogy hatálya kiterjed minden „általános nyelvi képzés és támogatott egyéb nyelvi képzés”-re /1.§ (2) bekezdés c) pontja/.

Azt, hogy mi tekintendő „*általános nyelvi képzésnek*”, a következő oldalon, az értelmező rendelkezések legelső pontjában határozza meg a törvényalkotó:

„2. § E törvény alkalmazásában: 1. *általános nyelvi képzés*: az Európa Tanács Közös Európai Referenciakeretben ajánlott hatfokozatú rendszer szintjeiben megfogalmazott követelmények teljesítésére irányuló, további kimeneti szintekre osztott nyelvi képzés;”

A fenti meghatározás egyértelműen rögzíti, hogy a törvény hatálya kiterjed minden nyelvi képzési programra, legyen annak szintje a kezdő és az elméletileg tanítható legmagasabb szint között bármi, függetlenül attól, hogy nyelvvizsga-szintet vagy egyéb „*további kimeneti szintet*”, esetleg azon belüli készségek vagy nyelvi ismeretek fejlesztését célozza meg a tanfolyam.

A Nyelvtudásért Egyesület ezúton szeretné az NGM figyelmét felhívni arra, hogy a törvény szövegében tételesen hivatkozott „Európai Referenciakeret” (KER) leírása éppúgy felöleli a hétköznapi nyelvhasználatot, mint ahogy keretet kínál a munkahelyi illetve a szakterületekhez kötődő nyelvhasználat leírásához is. A KER, saját önmeghatározása szerint a Referenciakeret „*kontextusfüggetlen*”, azaz a nyelvtanulási és -oktatási folyamat teljességéhez igyekszik olyan szintleíró keretet alkotni, melyben a különböző nyelvek és a legkülönbözőbb speciális nyelvhasználati „tartományok” haladási rendszere összevethető, egymásnak megfeleltethető (ld. A közös Európai Referenciakeret, OM. Pedagógusmódszertani és Inf. Központ Kht., 2002, 27. oldal, 2. bekezd.)

A végrehajtási rendelet tervezetének eddig megismert részletei számos nyelviskolát aggodalommal töltenek el, mert a bevezetni tervezett költséges programengedélyeztetés a hazai nyelviskolák nagy részére jelentős anyagi terheket hárítana.

Az NGM közleménye ugyan a képzési programok átcímkezésére, kerülőút keresésére biztatja az iskolákat annak érdekében, hogy a lakossági igényeket kielégítő változatos tanfolyamaikat – legyenek azok általános, nyelvvizsga-felkészítő, netán szaknyelvi vagy más speciális képzések – továbbra is fenntarthatassák. Erre azonban a törvény a fentiek miatt valójában nem ad lehetőséget.

Természetesen elképzelhetőnek tartjuk, hogy a törvényalkotói szándék nem az volt, hogy a nyelvoktatási tevékenységet mindenestül, kötelezően a rendkívül költséges „engedélyeztetési” eljárás alá tereljék. Amennyiben a minisztérium célja az, hogy a törvény hibás megfogalmazásaiból eredő ellentmondásokat a végrehajtási rendeleteken keresztül orvosolja, úgy azt természetesen üdvözljük és a magunk eszközeivel, szakmai ismereteivel örömmel segítjük. Vonatkozik ez a már hatályos törvény által előírt, ám jelenleg nem létező engedélyezési eljárások hiányában, a sem intézményi, sem programakkreditációval nem rendelkező képzőket érintő, jelenlegi ex-lex állapot feloldására is.

A Nyelvtudásért Egyesületről

A Nyelvtudásért – Országos Nyelvoktatási és Nyelvvizsgáztatási Szakmai Egyesület (www.nyelvtudasert.hu) célja az, hogy szakmai ernyőszervezetként azokat a társadalmilag jelentős, aktuális szakmai kérdéseket, melyekben a nyelvoktató és -vizsgáztató szakma döntő többsége egyetért, a nyilvánosság előtt megjelenítse, és a szakma véleményét sikeresen képviselje. Az alapítók határozott célkitűzése, hogy a nyelvoktató szakma a jövőben ne csupán kövesse a köz- és felnőttoktatást érintő változásokat, hanem azok aktív alakítója is legyen.